A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (kilencedik tanács)

2014. január 16.*

„Mezőgazdaság — 1698/2005/EK rendelet — EMVA — A helyi akciócsoportok jogi formájára vonatkozó követelmények — Az említett követelmények módosítása — A tagállamok hatásköre — Korlátok”

A C-24/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2013. január 21-én érkezett, 2013. január 3-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit Kft.**

és

a **vidékfejlesztési miniszter**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: M. Safjan tanácselnök, J. Malenovský és A. Prechal (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint a Bíróság az eljárási szabályzata 53. cikkének (2) bekezdése és 99. cikke alapján indokolt végzéssel határoz,

meghozta a következő

Végzést

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet (HL L 277., 1. o.), és az 1698/2005/EK rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2006. december 15-i 1974/2006 bizottsági rendelet (HL L 368., 15. o.) értelmezésére vonatkozik.

* Az eljárás nyelve: magyar.

2 E kérelmet a Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit Kft. (a továbbiakban: DZNLN) és a vidékfejlesztési miniszter között a DZNLN helyi akciócsoportként való elismerésének visszavonására vonatkozó határozata tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az 1698/2005 rendelet az EMVA működésének feltételeit rögzíti.

4 A hivatkozott rendelet 15. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Az EMVA a tagállamokban vidékfejlesztési programokon keresztül működik. Ezek a programok a IV. címben meghatározott tengelyek szerint csoportosított intézkedéseken keresztül hajtják végre a vidékfejlesztési stratégiát, amelynek teljesítéséhez az EMVA-tól kell támogatást igényelni.

A vidékfejlesztési programok egy 2007. január 1-je és 2013. december 31-e közé eső időszakra vonatkoznak.”

5 A „Leader” elnevezésű 4. tengely támogatási programja keretében az 1698/2005 rendelet 61. cikke kimondja:

A Leader-megközelítés legalább a következő elemekből áll:

a) jól azonosított szubregionális vidéki területekre irányuló területalapú, helyi fejlesztési stratégiák;

b) helyi köz- és magánszférabeli partnerségek (a továbbiakban: helyi akciócsoportok);

c) alulról felfelé építkező megközelítés a helyi akciócsoportok helyi fejlesztési stratégiák kidolgozására és megvalósítására vonatkozó döntéshozatali hatáskörével;

d) a stratégia multiszektorális tervezése és végrehajtása, a helyi gazdaság különböző ágazatainak szereplői és projektjei közötti kölcsönhatáson alapulva;

[…]

g) a helyi partnerségek közötti hálózatépítés.”

6 Az 1698/2005 rendelet „Helyi akciócsoportok” című 62. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A partnerségen alapuló helyi fejlesztési megközelítést az alábbi feltételeknek megfelelő helyi akciócsoportok hajtják végre:

a) integrált helyi fejlesztési stratégiát javasolnak, amely legalább a 61. cikk a)–d) és g) pontjában felsorolt elemeken alapul, és felelnek e stratégia végrehajtásáért;

b) a Leader II. vagy a Leader+ kezdeményezésekre vagy a Leader-megközelítés szerinti követelményeknek egyszer már megfelelt csoport [helyesen: csoportot], vagy az érintett terület különféle helyi társadalmi-gazdasági ágazataiból való partnereket képviselő új csoport [helyesen: csoportot képeznek]. Döntéshozatali szinten a gazdasági és szociális partnerek, valamint a civil társadalom, úgymint a mezőgazdasági termelők, a vidéki nők, fiatalok és egyesületeik képviselői a helyi partnerségi együttműködés legalább 50%-át alkotják;

c) képesek a területre vonatkozó fejlesztési stratégia meghatározására és végrehajtására.

(2) Az irányító hatóság biztosítja, hogy a helyi akciócsoportok egy adminisztratív és pénzügyi vezető szereplőt válasszanak, aki képes a közpénzeket kezelni és a partnerség megfelelő működését biztosítani, vagy pedig egy olyan jogszerűen létrehozott közös struktúrában egyesülnek [helyesen: olyan, jogilag létrehozott közös struktúrában társulnak], amelynek összetétele garantálja a partnerség megfelelő működését és a közpénzek kezelésének képességét.

[…]

(4) A helyi akciócsoportok választják ki a stratégia keretében finanszírozandó projekteket. Az akciócsoportok együttműködési projekteket is kiválaszthatnak."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

7 A DZNLN-t, a magyar jog alapján létrejött nonprofit korlátolt felelősségű társaságot az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága 2008. szeptember 26-i határozatával helyi Leader-akciócsoportként ismerte el.

8 A DZNLN a továbbiakban tevékenységét helyi Leader-akciócsoportként mind az uniós jog, mind a nemzeti jog előírásainak betartásával folytatta.

9 Az említett hatóság 2012. április 26-i határozatával a DZNLN helyi Leader-akciócsoportként való elismerését 2012. április 30-i hatállyal visszavonta, azon indokkal, hogy az 54/2011. (VI.10.) VM rendelet 2. §-ának (l)–(3) bekezdése értelmében ezen időponttól a helyi Leader-akciócsoport címmel kizárólag egyesület rendelkezhet, kizárva így többek között a DZNLN-hez hasonlóan nonprofit kft.-ként működő jogalanyokat.

10 A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a DZNLN fenti határozatot vitató keresete alapján arra vár választ, hogy e határozat összeegyeztethető-e az 1698/2005 rendelettel és az 1974/2006 rendelettel. A hivatkozott bíróság továbbá felfüggesztette az eljárását, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Értelmezhető-e úgy a[z 1698/2005 rendelet], illetve az [1974/2006 rendelet], hogy a mezőgazdasági támogatások vonatkozásában létrehozott helyi akciócsoportok az adott tagállamban csak jogilag meghatározott szervezeti formában működhetnek?

2) Tehető-e olyan különbség a fenti rendeletek alapján, hogy tagállami jogalkotó csak bizonyos jogi szervezeti formákra nézve adjon a helyi akciócsoportoknak elismerést a[z 1698/2005 rendelet] 62. cikk[ének (1) bekezdésétől] független egyéb, szigorúbb vagy más feltételek előírásával?

3) Elegendő-e a fenti rendeletek alapján, ha a tagállamban a helyi akciócsoport csak a[z 1698/2005] rendelet 62. cikk[ének (1) bekezdésében] foglalt feltételeknek felel meg? Szűkítheti-e ezt az előírást a tagállam oly módon, hogy a[z 1698/2005] rendelet 62. [cikkének (1) bekezdésében] foglalt feltételeknek megfelelő szervezettel szemben további formai, illetve jogi követelményeket támaszt?

4) Értelmezhetők-e úgy a fenti rendeletek, hogy az adott tagállamnak mérlegelési jogkörébe tartozik azon döntés, hogy a[z 1698/2005 rendelet] 62. cikk[ének] (1) bekezdésében megfogalmazott feltételeknek megfelelően működő helyi akciócsoportot, amely egyébként működése során mindvégig megfelelt az összes vonatkozó tagállami és közösségi jogszabálynak, a feltételektől függetlenül megszűntté nyilvánítson, és csak egy új szervezeti formában működő helyi akciócsoport részére tegye lehetővé a működést?

5) Értelmezhetők-e úgy a fenti rendeletek, hogy az adott tagállam a már folyamatban lévő támogatási programok, illetve programozási időszak alatt is megváltoztathatja adott esetben a helyi akciócsoportok működési jogi kereteit?

6) Hogyan kell értelmezni a fenti rendeleteket abban az esetben, ha a korábban eredményesen és jogszerűen működő helyi akciócsoport megszűnik? A helyi akciócsoport által vállalt kötelezettségeknek és szerzett jogoknak mi lesz ebben az esetben a [sorsuk], különös tekintettel a visszavonással érintett teljes személyi körre?

7) Értelmezhető-e úgy az [1698/2005] rendelet 62. cikk[ének] (2) bekezdése, hogy elfogadható és jogszerű azon tagállami rendelkezés, mely alapján a nonprofit gazdasági társasági formában működő [helyi Leader-akciócsoportoknak] egy éven belül át kell alakulniuk egyesületi formá[ba] azzal az indokkal, hogy az egyesületi forma […] mint társadalmi szervezet képes csak megfelelően biztosítani a helyi partnerek közötti hálózatépítést, mivel a hatályos magyar jog szerint a gazdasági társaság elsődleges célja a haszonszerzés, valamint a gazdasági érdekek miatt a nyilvános toborzás és tagfelvétel kizárt?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

11 Elöljáróban emlékeztetni kell arra egyrészt, hogy a Bíróság eljárási szabályzata 99. cikkének megfelelően amennyiben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, vagy ha az előzetes döntéshozatalra elé terjesztett kérdésre adandó válasz nem enged teret semmilyen ésszerű kétségnek, a Bíróság az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat. A jelen ügy keretében az elsőtől ötödik, valamint a hetedik kérdésre e rendelkezést kell alkalmazni.

12 Másrészt ugyanezen szabályzat 53. cikke (2) bekezdésének értelmében, ha a kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlan, a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat az ügyben. A jelen ügy keretében a hatodik kérdésre e rendelkezést kell alkalmazni.

Az elsőtől harmadik kérdésig

13 A kérdést előterjesztő bíróság első három kérdésével – amelyeket együtt kell megvizsgálni – lényegében arra vár választ, hogy az 1698/2005 rendeletet és az 1974/2006 rendeletet úgy kell-e értelmezni, hogy azok megkövetelik, megtiltják vagy lehetővé teszik az azt előíró nemzeti rendelkezéseket, hogy az olyan helyi akciócsoport, amely megfelel a 1698/2005 rendelet 62. cikke (1) bekezdésében felsorolt összes feltételnek, ezenfelül köteles jogilag meghatározott szervezeti formában működni, valamint egyéb, ezzel kapcsolatos követelményeknek megfelelni.

14 E tekintetben emlékeztetni kell először is arra, hogy ugyan az uniós jogforrások rendszerében betöltött szerepükből és jellegükből fakadóan a rendeletek előírásainak általában közvetlen hatályuk van a nemzeti jogrendszerekben, anélkül hogy szükség lenne arra, hogy a nemzeti hatóságok végrehajtási intézkedéseket fogadjanak el, ennek ellenére az említett rendeletek egyes rendelkezéseinek végrehajtása érdekében szükséges lehet végrehajtási intézkedések elfogadása a tagállamok által (lásd különösen a C-592/11. sz. Ketelä-ügyben 2012. október 25-én hozott ítélet 35. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

15 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a tagállamok valamely rendelet végrehajtása érdekében intézkedéseket fogadhatnak el, ha azok nem akadályozzák annak közvetlen alkalmazását, nem rejtik el annak uniós jogi aktus jellegét, és a rendelet rendelkezéseinek keretei között maradva pontosítják a rendelet által biztosított mérlegelési mozgástér gyakorlását (a fent hivatkozott Ketelä-ügyben hozott ítélet 36. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

16 A szóban forgó rendelet releváns rendelkezéseire kell hivatkozni annak megvizsgálása tekintetében, hogy e rendelkezések a rendelet célkitűzésének fényében értelmezve megtiltják, kötelezővé vagy lehetővé teszik-e a tagállamok számára, hogy végrehajtási intézkedéseket fogadjanak el, különösen az utóbbi esetben, amennyiben az érintett intézkedés az egyes tagállamok tekintetében elismert mérlegelési mozgástérbe illeszkedik (a fent hivatkozott Ketelä-ügyben hozott ítélet 37. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

17 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok annyiban a Charta rendelkezéseinek címzettjei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. E végrehajtás során a tagállamok továbbá kötelesek biztosítani e jog általános jogelveinek – így különösen az egyenlő bánásmód, a jogbiztonság, a bizalomvédelem és az arányosság elvének – betartását (lásd különösen a C-313/99. sz., Mulligan és társai 2002. június 20-án ügyben hozott ítélet [EBHT 2002., I-5719. o.] 46. pontját, valamint a C-241/07. sz. JK Otsa Talu ügyben 2009. június 4-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-4323. o.] 46. pontját).

18 A jelen végzés 15. és 16. pontjában hivatkozottak tükrében meg kell jegyezni, hogy az 1698/2005 rendelet nem ír elő a helyi akciócsoportok meghatározott jogi formájára vonatkozó szabályokat. E tekintetben a hivatkozott rendelet 62. cikkének (2) bekezdése annak kijelentésére szorítkozik, hogy az irányító hatóság biztosítja, hogy a helyi akciócsoportok egy adminisztratív és pénzügyi vezető szereplőt válasszanak, aki képes a közpénzeket kezelni és a partnerség megfelelő működését biztosítani, vagy pedig egy olyan, jogilag létrehozott közös struktúrában társuljanak, amelynek összetétele garantálja a partnerség megfelelő működését és a közpénzek kezelésének képességét.

19 E körülmények között és különös figyelemmel azon választási lehetőségre, amelyet az utóbbi rendelkezés nyújt az irányító hatóság számára, az 1698/2005 rendelet nem értelmezhető úgy, hogy arra kötelezné a tagállamokat, hogy előírják, hogy a helyi akciócsoportoknak meghatározott jogi formában kell működniük.

20 Meg kell állapítani továbbá, hogy a hivatkozott 62. cikk (2) bekezdése úgy sem értelmezhető, hogy az megakadályozná, hogy a tagállamok előírják, hogy a helyi akciócsoportok meghatározott jogi formában működjenek, és ily módon a hivatkozott rendelkezés által említett két működési mód közül az egyiket részesítsék előnyben.

21 Amint az magából az utóbbi rendelkezés megfogalmazásából is kitűnik, annak célja csupán az, hogy garantálja a partnerség megfelelő működését és annak a közpénzek kezelésére való képességét.

22 Márpedig, különösen az 1698/2005 rendelet 61. cikkében és 62. cikkének (1) bekezdésében szereplő elemekre figyelemmel – amelyekből az tűnik ki, hogy a helyi akciócsoport olyan köz- és magánszférabeli partnerséget képez, amely a magánszférabeli partnerek széles skáláját foglalja magában, és amelynek döntéshozatali hatáskörrel kell rendelkeznie, valamint képesnek kell lennie az azon területre vonatkozó fejlesztési stratégia meghatározására és végrehajtására, amelyért felelős – meg kell állapítani, hogy az ilyen akciócsoport létrehozásának érdekében a meghatározott jogi formában való működés kötelezettsége különösen hatékony módon járulhat hozzá a hivatkozott célkitűzés eléréséhez. Ilyen esetben e kötelezettség előírása főszabály szerint a tagállamoknak az 1698/2005 rendelet végrehajtása keretében rendelkezésre álló mérlegelési mozgásterébe tartozik.

23 Végül azon kérdést illetően, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló szabályozás elfogadásával a nemzeti hatóságok az 1698/2005 rendelet végrehajtása tekintetében rendelkezésükre álló mérlegelési mozgástér keretei között maradtak-e, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatból következően az uniós jognak a nemzeti bíróság számára hasznos értelmezése megköveteli különösen, hogy a nemzeti bíróság meghatározza az általa feltett kérdések ténybeli és jogszabályi hátterét, vagy legalábbis kifejtse azokat a ténybeli körülményeket, amelyeken e kérdések alapulnak (lásd különösen a C-380/05. sz. Centro Europa 7 ügyben 2008. január 31-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-349. o.] 57. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

24 Márpedig e tekintetben rá kell mutatni arra, hogy azon kijelentésen kívül, miszerint az 54/2011 VM rendelet 2. §-ának (1)–(3) bekezdéséből az következik, hogy 2012. április 30-tól a helyi Leader-akciócsoport címmel kizárólag egyesület rendelkezhet, illetve e címet csak egyesület nyerheti el, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat egyáltalán nem nyújt iránymutatást az így létrehozott új jogi szabályozást jellemző feltételekre és rendelkezésekre nézve, és azon sajátos jogi jellemzőket sem határozza meg, amelyeknek az „egyesületeknek” az alkalmazandó nemzeti jog alapján meg kell felelniük. Egyébiránt a hivatkozott határozat egyáltalán nem tartalmaz pontosítást a korábbi belső jogi szabályozásra nézve, sem azon indokokra vonatkozó egyértelmű utalásokat, amelyek a hatáskörrel rendelkező hatóságot arra késztették, hogy a korábbi jogi szabályozást az újjal helyettesítse.

25 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat tartalma nem teszi lehetővé, hogy a Bíróság a kérdést előterjesztő bíróságnak a jelen végzés 15–17. pontjában általánosságban kifejtetteknél pontosabb választ adhasson.

26 E tekintetben emlékeztetni kell arra különösen, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban előadott információknak nemcsak azt kell lehetővé tenniük, hogy a Bíróság hasznos választ adjon, hanem azt is, hogy a tagállamok kormányai, valamint az egyéb érdekelt felek az Európai Unió Bírósága alapokmánya 23. cikkének megfelelően benyújthassák észrevételeiket. Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a Bíróság feladata arra ügyelni, hogy ez a lehetőség biztosított legyen, figyelemmel arra a tényre, hogy e rendelkezés értelmében csak az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot közlik az érdekelt felekkel (lásd különösen a C-116/00. sz. Laguillaumie-ügyben 2000. június 28-án hozott végzés [EBHT 2000., I-4979. o.] 14. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

27 E feltételek mellett az a körülmény, hogy a magyar kormány írásbeli észrevételeiben ragaszkodott ahhoz, hogy pontosabban meghatározza azt a belső jogi szabályozási keretet, amelynek ismerete elengedhetetlen ahhoz, hogy adott esetben a Bíróság pontosabb válaszokat adhasson az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben felhozott dilemmákra, nem orvosolhatja az előzetes döntéshozatalra utaló határozat fent hivatkozott hiányosságait.

28 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy ugyan a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdések alakilag az 1974/2006 rendeletre vonatkoznak, a hivatkozott bíróság sem a kérdésekben, sem az előzetes döntéshozatalra utaló határozat érdemi részében nem nevezte meg a hivatkozott rendelet azon rendelkezését, amelynek különösen az értelmezését kérné, és főképpen nem magyarázta meg az e rendelkezés és az alapeljárás, illetve annak tárgya közötti összefüggést. E feltételek mellett nincs helye az 1974/2006 rendeletre figyelemmel feltett kérdések vizsgálatának.

29 A fentiek összességére tekintettel az első három kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1698/2005 rendelet rendelkezéseit, és különösen annak 61. és 62. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azok nem követelik meg, tiltják meg vagy teszik lehetővé az azt előíró nemzeti rendelkezések elfogadását, hogy az olyan helyi akciócsoport, amely megfelel az ezen rendelet 62. cikke (1) bekezdésében felsorolt összes feltételnek, kizárólag egy meghatározott jogi formában működjön. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a releváns jellemzők összességére figyelemmel az ilyen szabályozás nem akadályozza a hivatkozott rendelet közvetlen alkalmazását, és a rendelet

rendelkezéseinek keretei között maradva pontosítja a rendelet által a tagállamok számára biztosított mérlegelési mozgástér gyakorlását. Továbbá e bíróság feladata megbizonyosodni arról, hogy a nemzeti szabályozás tiszteletben tartja a Charta rendelkezéseit és az Unió általános jogelveit.

A negyedik, ötödik és hetedik kérdésről

30 A kérdést előterjesztő bíróság negyedik, ötödik és hetedik kérdésével – amelyeket együttesen kell megvizsgálni – lényegében arra vár választ, hogy az uniós joggal ellentétes-e az, hogy egy egyéves átmeneti időszak lejártával az azt előíró nemzeti szabályozás legyen alkalmazandó az olyan helyi akciócsoportokra is, amelyeket a korábbi nemzeti szabályozás értelmében jogszerűen más jogi formában hoztak létre, hogy helyi akciócsoportok kizárólag meghatározott jogi formában működhetnek, miközben a támogatási programok, illetve az ezzel kapcsolatos programozási időszak már folyamatban vannak.

31 Amint az a jelen végzés 17. pontjából kitűnik, a tagállamok az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló szabályozás elfogadásakor kötelesek biztosítani különösen a Charta és az uniós jog általános jogelveinek betartását.

32 Ezen általános jogelvek között szerepel a jogbiztonság elve, amely azt követeli meg, hogy a jogalanyok számára hátrányos következményeket kiváltó szabályozás egyértelmű és pontos legyen, és a jogalanyok annak alkalmazását előre láthassák (lásd különösen a C-17/03. sz., VEMW és társai ügyben 2005. június 7-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-4983. o.] 80. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

33 A Bíróság már kimondta, hogy valamely magánszemély nem abban bízhat, hogy egyáltalán nem kerül majd sor a jogszabályok módosítására, hanem csak e módosítások végrehajtásának módját kérdőjelezheti meg. E tekintetben a jogbiztonság elve azt követeli meg különösen, hogy a jogalkotó a gazdasági szereplők különleges helyzeteit figyelembe vegye, és adott esetben az új jogszabályok alkalmazását ahhoz igazítsa (lásd a fent hivatkozott VEMW és társai ügyben hozott ítélet 81. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

34 Ezzel kapcsolatosan meg kell állapítani, hogy főszabály szerint nem tűnik ésszerűtlennek az érintett gazdasági szereplők számára annak érdekében biztosított egyéves átmeneti időszak, hogy lehetőségük legyen az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló új szabályozáshoz igazodni.

35 A hivatkozott szabályozást jellemző egyéb szempontokat illetően meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmében nem nyújtott elegendő iránymutatást ahhoz, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára, hogy a jelen végzés 15–17. pontjában már kifejtett elvekre való emlékeztetésen, valamint az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első három kérdésre adott válaszon túlmenő hasznos választ adhasson.

36 Ugyanis az átmeneti időszak időtartamára vonatkozó pontosításon kívül az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő releváns belső jogi keret leírása – amint azt a jelen végzés 24. pontjában megállapítottuk – hiányosnak tűnik. Továbbá rá kell mutatni arra, hogy e határozatból hiányzik egyrészt az összes, az eredeti helyi akciócsoportként való elismerést jellemző feltételekre, valamint azon jogi kötelezettségvállalásokra vonatkozó információ, amelyeket a hatóságok a DZNLN-nek nyújtottak e címen, másrészt pedig egy, a DZNLN-hez hasonló jogalanynak az 54/2011 rendelet által létrehozott új jogi szabályozás keretében való egyesületté való átalakulása, illetve ezen átalakulás hiányában a helyi akciócsoport minősítés elvesztése konkrét következményeinek leírása.

37 E körülmények között azt a választ kell adni a negyedik, ötödik és hetedik kérdésre, hogy az uniós joggal főszabály szerint nem ellentétes az, hogy egy egyéves átmeneti időszak lejártával az azt előíró nemzeti szabályozás legyen alkalmazandó az olyan helyi akciócsoportokra is, amelyeket a korábbi nemzeti szabályozás értelmében jogszerűen más jogi formában hoztak létre, hogy a helyi

akciócsoportok kizárólag meghatározott jogi formában működhetnek, miközben a támogatási programok, illetve az ezzel kapcsolatos programozási időszak már folyamatban vannak. Ez a helyzet azonban csak akkor áll fenn, ha – különösen az egymást követő nemzeti szabályozások sajátos jellemzőire, és azok konkrét következményeire figyelemmel – az új szabályozás ilyen helyi akciócsoportokra való alkalmazása az 1698/2005 rendelet rendelkezéseinek keretei között maradva pontosítja az e rendelet által a tagállamok részére biztosított mérlegelési mozgástér gyakorlását, illetve ez a Charta rendelkezéseinek és az Unió általános jogelveinek tiszteletben tartásával történik, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A hatodik kérdésről

38 A kérdést előterjesztő bíróság hatodik kérdésével lényegében arra vár választ, hogy az 1698/2005 és az 1974/2006 rendelet rendelkezései milyen következményekkel járhatnak a helyi akciócsoport által vállalt kötelezettségek és szerzett jogok sorsára nézve, amennyiben az utóbbi megszűnik.

39 Ebben a tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság kizárólagos feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szükségességét az ügydöntő határozat meghozatalához, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni (lásd különösen a C-571/10. sz. Kamberaj-ügyben 2012. április 24-án hozott ítélet 40. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

40 Azonban saját hatáskörének vizsgálata céljából a Bíróság jogosult megvizsgálni azokat a körülményeket, amelyek között a nemzeti bíróság hozzá fordult. Ugyanis az az együttműködési szellem, amelynek az előzetes döntéshozatalra utalás működését jellemeznie kell, megköveteli azt, hogy a nemzeti bíróság tekintettel legyen a Bíróságra bízott feladatra, amely nem más, mint a tagállamok igazságszolgáltatásához való hozzájárulás, és nem pedig az általános vagy hipotetikus kérdésekkel kapcsolatos tanácsadó vélemények megfogalmazása (lásd különösen a fent hivatkozott Kamberaj-ügyben hozott ítélet 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

41 E tekintetben a Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd a fent hivatkozott Kamberaj-ügyben hozott ítélet 42. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

42 A jelen ügyben meg kell jegyezni, hogy az alapeljárás a DZNLN és a vidékfejlesztési miniszter között azon határozat jogszerűségének tárgyában folyik, amellyel a vidékfejlesztési miniszter visszavonta az DZNLN helyi akciócsoportként való elismerését.

43 Ezzel szemben az említett előzetes döntéshozatalra utaló határozat egyetlen eleméből sem tűnik ki, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által eldöntendő jogvita egyébiránt az ilyen helyi akciócsoport által vállalt kötelezettségek és szerzett jogok sorsára vonatkozna, és ezzel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem bizonyította, hogy a Bíróság elé terjesztett hatodik kérdés összefügghet az előtte folyamatban lévő jogvita tényállásával, illetve tárgyával (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Kamberaj-ügyben hozott ítélet 57. pontját).

44 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a hivatkozott kérdés az uniós jognak nem olyan értelmezésére vonatkozik, amely választ nyújtana valamely, a kérdést előterjesztő bíróság által hozandó határozattal kapcsolatos objektív szükségletre (lásd ebben az értelemben a C-194/10. sz., Abt és társai ügyben 2011. március 24-én hozott végzés 37. és 38. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

45 Következésképpen a hatodik kérdés nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

A költségekről

46 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet rendelkezéseit, és különösen e rendelet 61. és 62. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azok nem követelik meg, illetve főszabály szerint nem tiltják meg az azt előíró nemzeti rendelkezések elfogadását, hogy az olyan helyi akciócsoport, amely megfelel az ezen rendelet 62. cikke (1) bekezdésében felsorolt összes feltételnek, kizárólag egy meghatározott jogi formában működjön. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a releváns jellemzők összességére figyelemmel az ilyen szabályozás nem akadályozza a hivatkozott rendelet közvetlen alkalmazását, és a rendelet rendelkezéseinek keretei között maradva pontosítja a rendelet által a tagállamok számára biztosított mérlegelési mozgástér gyakorlását. Továbbá e bíróság feladata megbizonyosodni arról, hogy a nemzeti szabályozás tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájának rendelkezéseit és az Unió általános jogelveit.**

2) **Az uniós joggal főszabály szerint nem ellentétes az, hogy egy egyéves átmeneti időszak lejártával az azt előíró nemzeti szabályozás legyen alkalmazandó az olyan helyi akciócsoportokra is, amelyeket a korábbi nemzeti szabályozás értelmében jogszerűen más jogi formában hoztak létre, hogy a helyi akciócsoportok kizárólag meghatározott jogi formában működhetnek, miközben a támogatási programok, illetve az ezzel kapcsolatos programozási időszak már folyamatban vannak. Ez a helyzet azonban csak akkor áll fenn, ha – különös figyelemmel az egymást követő nemzeti szabályozások sajátos jellemzőire, és azok konkrét következményeire – az új szabályozás ilyen helyi akciócsoportokra való alkalmazása az 1698/2005 rendelet rendelkezéseinek keretei között maradva pontosítja az e rendelet által a tagállamok részére biztosított mérlegelési mozgástér gyakorlását, illetve ez az Európai Unió Alapjogi Chartája rendelkezéseinek és az Unió általános jogelveinek tiszteletben tartásával történik, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.**

Aláírások